

بيان لمن يصرف إليه الزّكاة ومن لا يستحقّها

So Bandingan ko Manga Taw a Mbgan ko Zakat a go so Taw a da on Mapatot so Zakah

al Khutbah 66

Ki: Alim Hassanor bin Maka Alapa al Murshid al Am al Insan Islamic Assembly of the Philippines

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا وَسَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلاَ مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يُضْلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْشِدًا, وَأَشْهَدُ أَلاَّ أَعْمَالِنَا مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ وَطَدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ, اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَمَنِ اهْتَدَى يَهَدْيِهِ إِلَى وَبَالِمْ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَمَنِ اهْتَدَى يَهَدْيِهِ إِلَى يَوْمُ الدِّينِ وَبَعْدُ:

يَوْمُ الدِّينِ وَبَعْدُ:

فَيَاعِبَادَ اللَّهِ يَقُولُ الْحَقُّ تَبَارَكَ وَتَعَالَى فِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ: خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِيهِم بِهَا ...﴿١٠٣﴾

Innalhamda lillāhi nahmaduhu wa nastaīnuhu wa nastagfiruh, wa na'ūdubillāhi min shurūri anfusinā wa sayyiāti a'mālinā, man yahdihillāhu falā mudhillalahu, wa may yudhlil falan tajida lahu waliyyan murshidā, wa ash'hadu allā ilāha illallāhu wahdahu lā sharīka lahu, wa ash'hadu anna Mohammadan abduhu wa rasūluh, Allāhumma salli wa sallim wa bārik alā Mohammadin sallallāhu alayhi wa sallama wa alā ālihi wa sahbihi wa manihtadā bihad'yihi ilā yawmidd dīn wa ba'du:

Fayā ibādallāhi, Yaqūlul Haqqu Tabāraka wa Ta'ālā fil Qur'ānil Karīm:

Khud min amwālihim sadaqatan titahhiruhum wa tuzakkīhim bihā... (Surah at Tawba 9:103)

So langowan a podipodi a go so samporna' a bantog na rk o Allāh (سُبُحانَهُ وَتَعَالَى), bantogn tano Skaniyan go mamangni tano ron sa tabang, a go mangni tano Ron sa sapngan Iyan so manga dosa tano, go lomindong tano ko Allāh (سُبُحَانَهُ وَتَعَالَى) phoon ko manga antiyor o manga ginawa tano, a go so pangararata o manga galbk tano, sa taw a toroon skaniyan o Allāh (سُبُحَانَهُ وَتَعَالَى), na da' a makadadag on, na sa taw a dadagn iyan na di nka dn mitoon sa salinggogopa' iyan a phakatoro' on.

Manga Oripn o Allāh:

Aya bandingan tano sanka'i a khutbah na so manga soson a manga taw (sinif) a mbagan ko Zakah a go so manga taw a di patot o ba siran on kabgi.

Knal anka: A di khasanaan so kibgan ko zakat inonta ko manga soson a so piayag skaniyan o Allāh (سُبُحَانَهُ وتَعَالَى) ko kitab iyan a sasakawn ko kiatharo'a niyan sa:

Mataan a so manga zakat na rk o manga pobri (fuqara) a go so manga mrmr (miskin) a go so gii ron nggalbk sa kapanimo', go so lalayamn so poso' iran ko Islam, a go so oripn a go so makambabayadan a go sii ko lalan ko Allāh a go so miakalang sa lalan, paliyogat a phoon ko Allāh, go so Allah na Ibi lawn a Mata'o a Ibi lawan a Maongangn. (Surah at Tawbah 9:60).

Giyanka'i a miangaaaloy sanka'i a ayat na siran i manga taw o zakat a bialoy siran o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a darpa' a mbgan on, sa di khapakay o ba bgan so zakat ko salakaw kiran, ko kiaopakati ron ko manga ulama.

Piakambowat o Abu Daud a go so salakaw ron a phoon ko Ziyad bin al Harith a pho'on ko Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّم) a: Mataan a so Allāh (سُبُحَانَهُ وَتَعَالَى) na da niyan kasoatn sa ba nggolalan sa kokoman a nabi a go di pn so salakaw ron sii ko btad o manga zakat sa taman sa kiokom iyan sa skaniyan dn, sa ginintas iyan sa walo a manga gintasan. (piakambowat o Abu Daud).

Go pitharo' o Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّم) ko pphamangni a: *Amay ka miaadn ka a pd sankoto a manga gintasan na bgan ko ska (sa zakat).* (piakambowat o Abu Daud).

Giyoto a gowani a sankaan o sabaad ko manga monafiq so Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّم) ko makapantag ko zakat na piayag o Allāh (سُبُحَانَهُ وَتَعَلَّى) a mataan a skaniyan dn i mimbagibagi' on, a go piayag iyan so kokoman iyan, a go pithandingan iyan so btad iyan sa so dn so ginawa niyan, sa da niyan sarign so kambagibagi'a on sa isa bo' a salakaw ron.

Pitharo' o Shaykh ko Islam a so Ibn Taymiyyah a inikalimo' o Allāh (سُبُحَانَهُ وَتَعَالَى) a: Wajib so kibgan on ko manga soson a walo amay ka maaadn siran, odi' na sii bo bgan ko makamomoayan kiran, a go itogalin so zakat ko darpa' a katatago'an kiran.

Go pitharo' iyan a: Di khapakay o ba bgan so zakat ko taw a di niyan khaosar so zakat ko kapangongonotan iyan ko Allāh (سُبُحَانَهُ وَتَعَالَى), ka kagiya so Allāh (سُبُحَانَهُ وَتَعَالَى) na inipaliyogat iyan sa pantag sa kabaloy niyan a makaogop on ko kaonoti niyan on sii ki taw a pangindaw niyan a pd ko miamaratiaya, ka datar o manga pobri so makambabayadan odi' na sii ko taw a giimakithabanga' ko miamaratiaya, na so taw a

di pzambayang a pd ko manga taw o ongaya' na da' a imbgay ron a zakat a mlk bo', sa taman sa di makapanawbat a go iskl iyan so kapanambayang ko manga waqto niyan. Miapos so katharo' iyan.

Di khapakay so kibgan ko zakat ko salakaw sanka'i a manga soson a miatndo' a so piayag skaniyan o Allāh (سُبُحَاتُهُ وَتَعَالَى) a pd ko manga galbk a kamapiyaan a salakaw, ka datar o kambalay sa masjid a go so madrasah, sabap ko katharo'o Allāh (سُبُحَاتُهُ وَتَعَالَى) a: Mataan aso manga zakat na rk o manga pobri a go so manga miskin.... (at Tawbah 60). So katharo' a "Innama إنه ko poonan o ayat na kaphakisabotan iyan so kiatin's a go so kiatndo' (al hasr الحصر) a go katatap so kokoman ko nganin a oriyan iyan, sa phakadaan iyan ko nganin a salakaw ron, sa aya maana oto na: Da so zakat inonta a rk anka'i sa siran bo', sa bitho o Allāh (سُبُحَاتُهُ وَتَعَالَى) ankoto a walo a sinip ka piakitokawan iyan a so zakat na di kiran phakaliyo sa ba bagan ko salakaw ron.

Giyanka'i a manga sinip na mababagi' sa dowa bagi':

Bagi a Paganay: So manga Muslim a makapagoongaya'.

Bagi a ika dowa: So taw a so kambgi ron na tabang ko Islam a go iphakabagr iyan.

So katharo' o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a: Mataan a so manga zakat na rk o manga pobri (fuqara) a go so manga mrmr (miskin) a go so gii ron nggalbk sa kapanimo', go so lalayamn so poso' iran ko Islam, a go so oripn a go so makambabayadan a go sii ko lalan ko Allah a go so miakalang sa lalan, paliyogat a phoon ko Allah, go so Allah na lbi lawan a Mata'o a lbi lawan a Maongangn. (at Tawbah 60). Sii sanka'i a ayat na tindo' on sa miatins so manga ropaan o manga taw o zakat a so di khapakay so kibgan ko zakat inonta o sii kiran, sa di phakaampl so kibgan on ko salakaw kiran, a siran na walo a sosonan iyan:

- 1. So manga Pobri (al Fuqarā الفقراء) a siran na mala' i kapakapagoongaya' a di so miskin, ka kagiya so Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) na iniphoon iyan kiran, sa aya phagphoonan na so mala' i btad na go ron bo' makatondog so saginda niyan, aya fuqarā na siran so da' a khatoon iran a nganin a khasanaan iran ko kaoyagan iran, a go di ran khagaga so kapanginokat, odi' na adn a pkhakowa iran a sabaad ko phakaampl, sa mbgan siran ko zakat ko phakaampl kiran amay ka da' a khakowa iran a nganin odi' na bgan siran ko tarotop a ampl kiran amay ka adn a rk iran a nganin a di makaampl sa tarotop ko zakat.
- 2. So manga miskin (al masakin المساكين) siran so malo mapiya i btad a di so fuqarā, sa so miskin na taw a adn a pkhasokat iyan sa di ba dn phakaampl ko kaoyagan iyan, sa mbgan ko zakat a itharotop ko ampl on a kaoyagan ko diyanka' a saragon.
- 3. So manga gomagalbk ko zakat (al amilūna alayhā العاملين عليها) siran so manga gomagalbk a pphanimoon iran so zakat ko khimanga rk on, sa pziapn iran a go gii ran mbagibagiin ko manga taw a kiapatotan on sa nggolalan ko sogoʻan o datoʻ o manga Muslim, sa khabgan siran ko zakat sa diyankaʻ a sokay o galbk iran, inonta boʻ o ba so datoʻ na adn a ttndoon iyan a manga sokay ran a phoon ko Bayt al Mal (treasury) sii sankoto a galbk iran, ka di khapakay o ba siran bgi ko zakat, sa datar o nggogolalan sankaʻi a masa, ka kagiya so manga taw a

gomagalbk ko zakat na adn a sokay ran a phoon ko parinta, sa siran na haram kiran so kakowa ko zakat sa mlk bo', ka kagiya pmbgan siran sa sokay o galbk iran.

4. So lalayamn ko Islam (al Muallafatu Qulubuhum المؤلفة قلوبهم) giyankanan a manga taw a lalayamn siran ko Islam, na dowa bagi': Manga kafir a go manga Muslim.

So kafir na: Mbgan ko zakat amay ka arapn on so kapagislam iyan ka an makabagr so niyat iyan ko kazold iyan ko Islam, sa makabasng so kabaya' iyan on, odi' na so kabgi' ron na khitaplk iyan so karata' iyan ko kapnggastaa niyan ko manga Muslim odi' na so karata' o salakaw ron.

So Muslim a lalayamn na mbgan ko zakat ka an makabagr so paratiaya niyan, odi' na arap sa kapagislam o datar iyan amay ka mailay niyan a bigan skaniyan sa zakat.

Go so datar oto a pd sa manga antap a mapiya a phakanggay a gona ko manga Muslim, so kabgay sa zakat ko lalayamn so poso' iyan ko Islam na pnggalbkn ko masa a kaaadn o kapagoongayaa on sa roo bo', ka kagiya so Umar a go so Uthmān a go so Ali na inibagak iran so kabgi ko taw a lalayamn ko masa a kiada' o kapangingindawa on, ka miakabagr so Islam ko masa iran.

- 5. So manga Oripn (ar Riqāb الرقاب) siran oto so manga oripn a adn a kasoratan iran a khamaradika' amay ka makabayad ko dato' iyan, na mbgan ko zakat ka an mamaradika', sa khapakay ko Muslim a ipamasa niyan so zakat iyan sa oripn na pmaradikaan iyan, a go khapakay ron a isanggar iyan so zakat iyan sa pantag sa kapakaboka o Muslim a mabibiyag, ka giyoto na kabokaa ko lig o Muslim ko kabibiyaga on o rido'ay niyan.
- 6. So makambabayadan (al Garimin الغارمين) giyoto so makambabayadan sa tamok a dowa oto soson:

Paganay ron: Makambabayadan sa pantag ko salakaw ron, a giyoto so taw a miakambayadan sa pantag sa inipasad sa rido', ka datar o kathidawa' o dowa a bangnsa odi' na dowa a ingd sa kaprido' a rogo' a go tamok, sa mithidawa' siran, na so mama na miaglt sa pagltan sa di kitana' o rido' a go pinggalbk iyan so kapasad iyan sa miakanggasto sa tamok a inipasad iyan sankoto a simokt sa pantag sa di niyan kapakala', sa miakanggalbk sa galbk a mala' a kamapiyaan, sa aya mapiya na kabgan ko zakat a mibayad iyan sankoto a bayadan iyan, ka an oto mabaloy a pangoyat on a go sii ko salakaw ron ko kanggalbk sa datar oto a phakanggay a gona ko manga Muslim, sa so Islam na piakay niyan pn ko datar oto a taw so kapamakitabang iyan ko manga taw sa pantag sa kabayadi niyan ko bayadan iyan, sa miaaloy ko Sahih o Muslim a phoon ko Qabisah a: Miakambayadan ako sa bayadan a pantag sa inipasad sa rido', na pitharo' o Nabi a: Targ ka sii sa taman sa makaoma so zakat ka bgan ami ska on. (piakambowat i Muslim).

Ika dowa: So makambabayadan sa pantag ko ginawa niyan, ka datar o kasanggara niyan sa ginawa niyan ko manga kafir odi' na adn a patoray ron a bayadan a di niyan khagaga so kabayadi ron, na mbgan ko zakat sa mibayad

iyan ko bayadan iyan, sabap ko katharo' o Allāh (سُبُحَانَهُ وَتَعَالَى) a: *Go so makambabayadan.* (at Tawbah 60).

- 7. Sii ko lalan ko Allāh (سُبُحَانَهُ وَتَعَالَى) (fi Sabilillah في سبيل الله) Giyoto so kabgi sa zakat ko manga taw a giimakithidawa' sa lalan ko Allāh (سُبُحَانَهُ وَتَعَالَى) a da' a manga sokay ran a phoon ko Bayt al Mal, ka aya mapipikir ko Sabilillāh ko maana niyan a mamantk na so kapakithidawa', pitharo' o Allāh (سُبُحَانَهُ وَتَعَالَى) a: Mataan a so Allah na pkhababayaan iyan so siran oto a giimakithidawa' sii ko lalan on. (as Saff 4). Go pitharo' o Allāh (سُبُحَانَهُ وَتَعَالَى) a: Go pakithidawa' kano sii ko lalan ko Allah. (al Baqarah 190).
- 8. So Kalang sa lalan (Ibn Sabil ابن السبيل) skaniyan so giimlayalayag a miapotol sa lalan sabap ko kialngan o gasto niyan odi' na so kiada' iyan, sa so "sabil" na skaniyan so lalan, na inibtho ko taw a lalayon phagokit ko lalan so wata' a lalan (ibn sabil) na khabgan ko zakat sa diyanka' a misampay niyan ko gaganatan iyan a ingd, sa amay ka sii kapapantagi sa lalan ko kapzong iyan ko ingd a bantak iyan na mbgan sa misampay niyan on a go so khibaling iyan ko gaganatan iyan.

Phakasold ko Ibn Sabil so bisita (ana) sa datar o kiatharo'a on Ibn Abbās a go so salakaw ron, sa amay ka adn a miakowa on Ibn Sabil odi' na so giimakithidawa' odi' na so makambabayadan a go so oripn a adn a kasoratan iyan a nganin a pd ko kinowa iran a zakat a lawan ko ongaya iran na wajib kiran a ikasoy ran, ka kagiya aya bo' a khamilik iran a so diyanka' o ongaya' iran, na so lawan on na di khapakay.

Knal anka a khapakay so kibgan ko zakat langon sii ko isa a sinif a pd sanka'i a manga sinif a miaaloy, pitharo' o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a:

Amay ka isoln iyo skaniyan a sadaqah a go ibgay niyo ko manga fuqara na giyoto i mapiya rkano. (Surah al Bagarah 2:271).

Go sabap ko hadith o Muad, gowani a sogoon skaniyan o Nabī ﷺ sa Yaman, sa pitharo' iyan a: Pakitokawi nka kiran a mataan a so Allāh (سُبُحَانَهُ وَتَعَالَى) na adn a inipaliyogat iyan kiran a sadaqah a khowaan ko manga kawasa kiran na phakandodn ko manga faqir kiran. (piagayonan) sa aya bo' a inaloy niyan na soson a satiman, sa miakatoro' oto sa kakhapakay a ibgay ron langon so zakat.

Go phakaampl so katndo' sa sakataw a manosiya a bgan sa zakat, ka kagiya so Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّم) na siogo' iyan so mbawataan o Zurayq sa ibgay ran so zakat iran sii ko Salmah bin Sakhr. (pianothol o Ahmad).

Go pitharo' iyan ko Qabisah a: Targ ka sii hay Qabisah sa taman sa makaoma so zakat ka bgan ami ska on.

Miakatoro' so dowa a hadith sa kakhapakay a tinsn so zakat sa sakataw ko sinif a walo.

Go sonat so kibgan on sii ko manga tonganay niyan a makapagoongaya' a so di ron patoray so kanggastowi kiran, sa aya taralbi na so marani na go so makatotondog on, sabap ko katharo' o Nabī (صلّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّم) a: So kazadkai ko miskin na sadqah a

satiman, na so kazadkai ko madazg na dowa, sadaqah a go katonganay. (pianothol o lima a go piakapiya o at Tirmidi).

Di' khapakay a bgan sa zakat so mbawataan o Hashim a makasosold on so pamiliya o al Abbās, so pamiliya o Ali, so pamiliya o Ja'far. So pamiliya Aqil, a go so pamiliya o al Harith bin Abdil Muttalib, go so pamiliya o Abu Lahab, sabap ko katharo' o Nabī (اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّم) a: Mataan a so sadaqah a di ndait ko pamiliya o Mohammad, ka kagiya skaniyan na tamok a inionab ko di mapiya ko tamok o manga taw. (piakambowat i Muslim).

Go di khapakay a bgan sa zakat so babay a mrmr amay ka adn a karoma niyan a kawasa a makapnggasto ron, a go di pn sa miskin a mama a adn a tonganay niyan a kawasa a makapnggasto ron.

Go di khapakay ko manosiya o ba niyan bgan so zakat o tamok iyan ko manga tonganay niyan a paliyogat on so kanggastowi niyan kiran, ka kagiya khatatap on so tamok iyan, so pman so lolot iyan a gii niyan khapiyaanan na khapakay ron a bgan iyan sa zakat, miaaloy ko Sahih a so karoma Abdullah na iniiza' iyan ko Nabī (عَلَيْهِ وَسَلَم) so makapantag ko manga pakiwataan iyan ko laki niyan a manga ilo a sisiyapn iyan siran o ino khapakay a bgan iyan siran sa zakat? Na pitharo iyan a: Oway. (piakambowat o Ibn majah).

Go di ron khapakay a kabgi niyan sa zakat ko manga pakaasal iyan a siran so manga loks iyan a go so manga ama' iyan a dato' a go di pn ko manga sapak iyan a siran so manga wata' iyan ago so manga apo' iyan.

Go di pn khapakay a bgan iyan sa zakat so karoma niyan ka kagiya kawasa skaniyan ko gii niyan on kanggastowi a go kagiya khatatap on so tamok iyan a da on makaliyo.

Wajib ko Muslim a maamad iyan phorong so taw a mbgan iyan sa zakat, sa o bgan iyan ko taw sa aya tankap iyan on na patot a mbgan sa zakat na miapayag a skaniyan na di ron kapapatotan, na di ron phakaampl so kiabgi niyan on sa zakat.

Amay pman ka da niyan maamad so di ron kapapatoti ko zakat na so kabgi niyan on na khapakay, sa siyanaan on so kabagr o antaan a pamikiran iyan, inonta bo' o ba mapayag so sopaka' iyan, ka kagiya so Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّم) na gowani a makaoma on a dowa kataw a mama a phamangni siran on sa zakat na inilay niyan siran sa pizipatan iyan siran, na miailay niyan a manga babagr siran i lawas na pitharo' iyan a: O kabaya' iyo na bgan ko skano ron, sa da' a kipantag on a kawasa a go da pn sa taw a mabagr a khagaga niyan a makazokat. (piakambowat o Abu Daud a hadith o Abdullah bin Adiy bin al Khiyar.

Manga Oripn o Allāh:

Giyanan i bandingan o manga taw a mbgan siran sa zakah, sa miaaloy sa onaan kagiya a so kambabalay sa masjid a go madrasah na da pakaya o sabagi a manga ulama so kabgi ron sa zakah, sa aya tindg o sabagi' a manga ulama sanka'i a masa imanto na khapakay a ibgay so zakah ko giimbalayina madrasah a go masjid sabap ko kigagayb o parinta a Islam a maako ko kaphakatingda ko masjid a go so madrasah a go so langowan a sakodo a lankap ko pagtaw a Muslim, sa miapharo a so zakah na

osarn so sabagi' on ko kapamakatindg o masjid a go so madrasah ko ingd o manga Muslim.

Adn pn a mithindg kiran sa so sabilillāh na makasosold on so langowan a galbk a manonompang ko Allāh (سُبُحَانَهُ وَتَعَالَى) a so gona niyan na lankap a rabray ko manga Muslim, na so sabagi' a manga ulama na sii ran bo' tiaman so sabilillāh ko manga taw a giimakhithidawa' ko manga rido'ay a kafir sabap ko kapkhisompat o sabilillāh sii ko jihād sa di ran phakablangn so maana o jihād ka sii ran bo' tatamana ko isa a maana niyan a kapakithidawa' ko rido'ay a kafir.

Manga Oripn o Allāh:

Opama o so langowana Muslim a khapakay a mgay sa zakah na tonayin iran so zakat iran na khada' so karrgni ko manga Muslim a pobri sii sa doniya, sabap ko kala' o kakawasaan o sabaad a Muslim a go so sabaad a parinta iran. Aya masakit on a ikharopt a poso' na so manga kawasa' a manga taw a totontotn iran a siran na manga Muslim na maito' so bilangan o pmbgay ron sa zakah, a apiya so gii ron diakat na di niyan tharotopn so zakah niyan sa ba niyan dn pmbagi'a so miapatot on a zakah, sabap dn oto ko babaya ko tamok a margn a bokaan o khirk on ka aya tankap iyan on na so kibgan iyan on na khakorangan so tamok iyan sa di niyan tatankdn so kala' o balas a khakowa niyan sa alongan a maori.

Lomindong tano ko Allāh (سُبُحَانَهُ وَتَعَالَى) sa magapas tano ron sa mamangni tano ron sa tabang sa lowasn iyan so anogon a go so kaligt sii ko manga poso' tano, ka sa dn sa taw a lindingn skaniyan ko kaligt o ginawa niyan na siran oto so manga taw a miamakadaag ko doniya a go sii ko akhirah.

Wa aqūlu qawlī hādā wa astagfirullāha lī wa lakum wa lisāiril Muslimīn min kulli dambin fastagfirūhu innahu Huwat Tawwābur Rahīm.